

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою Харківської державної академії
дизайну і мистецтв

протокол № 9 від 2 травня 2025 року

Голова Вченої ради

ректор

Олександр СОБОЛЄВ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом №45-ОП від 2 травня 2025 року
Харківської державної академії дизайну і
мистецтв

**КОДЕКС ЕТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

ХАРКІВ - 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс етики академічної спільноти Харківської державної академії дизайну і мистецтв (далі – Кодекс) встановлює основні принципи та норми етичної поведінки для всіх членів академічної спільноти Харківської державної академії дизайну і мистецтв (далі – Академія), включаючи студентів, викладачів, наукових співробітників та адміністративний персонал.

1.2. Метою Кодексу є сприяння формуванню етичної культури, забезпечення чесності, поваги та відповідальності в академічному середовищі.

1.3. Кодекс розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції», Бухарестської Декларації з етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі, Статуту Академії, Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

1.4. Кодекс є нормативним документом Академії, дотримання його положень обов'язкове для кожного члена академічної спільноти. Незнання положень Кодексу не звільняє від відповідальності.

1.5. Завданнями Кодексу є:

- створення сприятливих умов для навчання і забезпечення ефективного виконання членами академічної спільноти своїх професійних обов'язків, в основу яких покладені принципи моралі та культури;
- підвищення авторитету працівників Академії, формування поваги та доброзичливих відносин;
- запобігання будь-яким проявам дискримінації членів академічної спільноти, проявам зловживання службовими повноваженнями та корупційних дій;
- створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі Академії;
- підвищення та підтримка позитивного іміджу Академії як науково-освітньої установи, в якій панують високоетичні принципи.

2. ЕТИЧНІ НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ

2.1 Академія прагне до створення та підтримки етичного середовища, де кожен член академічної спільноти поводить себе чесно, справедливо та відповідально.

2.2. Людина, її права та свободи визнаються найвищою цінністю.

2.3. Етичними нормами, під час освітнього процесу є:

- Дотримання принципів чесності в навчанні, наукових дослідженнях та творчій діяльності.
- Недопущення плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування та інших форм академічної недоброчесності.
- Під час навчання, написання наукових робіт обов'язковим є правильне цитування та використання джерел.
- Відповідальне ставлення до навчання, наукових досліджень та творчої діяльності.
- Виконання своїх обов'язків з повагою до академічної спільноти, суспільства та держави.

2.4. Етичними нормами у взаємовідносинах членів академічної спільноти є:

- Повага до гідності та прав усіх членів академічної спільноти, незалежно від їхнього статусу, віку, походження, переконань, гендеру, сексуальної орієнтації, національності та інших ознак.
- Недопущення дискримінації, переслідувань, булінгу, мобінгу, харасменту та інших форм зневажливого ставлення.
- Забезпечення взаємодопомоги, підтримки колег та студентів, конструктивна критика та відкритий діалог під час навчання, наукової та творчої діяльності.
- Освітня, наукова та творча діяльності повинні здійснюватись неупереджено, відповідно до вимог антикорупційного законодавства та інших нормативно-правових актів.
- Члени академічної спільноти при виконанні своїх посадових обов'язків зобов'язанні уникати конфлікту інтересів, що може вплинути на об'єктивність та чесність.
- Заборонено приймати подарунки, послуги або інші переваги, які можуть вплинути на об'єктивність рішень або бути розцінені як корупційні дії.

- Розголошення конфіденційної інформації без дозволу заборонено.
- Члени академічної спільноти зобов'язані використовувати активи та ресурси Академії (включаючи, але не обмежуючись: обладнання, програмне забезпечення, інформаційні ресурси, фінансові кошти) відповідально, ефективно та виключно для цілей, пов'язаних з навчанням, науковою діяльністю або адміністративними обов'язками.
- Не допускається використання активів та ресурсів Академії для особистих цілей, комерційної вигоди або будь-яких інших цілей, що не відповідають місії та цінностям Академії.
- Члени академічної спільноти повинні дбайливо ставитися до майна Академії, запобігати його пошкодженню або втраті, а також дотримуватися правил безпеки та охорони праці.

2.5. Керівники структурних підрозділів Академії повинні мати позитивну ділову репутацію, у зв'язку з характером виконуваної роботи. Не допускається призначення або перебування на керівних посадах осіб, які мають непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість, за вчинення умисного кримінального правопорушення.

2.6. Порушення етичних норм, викладених в пунктах 2.3. - 2.4., може призвести до дисциплінарних стягнень.

2.7. Порядок розгляду можливих фактів порушення етичних норм визначається Положенням про академічну доброчесність ХДАДМ, а також іншими внутрішніми положеннями.

3. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

3.1. Члени академічної спільноти, включаючи викладачів, студентів, адміністративний персонал Академії, під час виконання посадових обов'язків зобов'язанні уникати конфлікту інтересів.

3.2. Конфлікт інтересів виникає, коли приватний інтерес члена академічної спільноти може вплинути на його об'єктивність, неупередженість або здатність виконувати свої обов'язки в інтересах Академії.

3.3. Конфлікт інтересів буває:

- **потенційним** - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої повноваження, **що може вплинути** на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.
- **реальним** - суперечність між приватним інтересом особи та її повноваженнями, **що впливає** на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

3.4. Членам академічної спільноти заборонено вчиняти будь-які дії в умовах реального конфлікту інтересів.

3.5. Кожен має право, у випадку виникнення підозр про наявність потенційного або реального конфлікту інтересів, звернутись за роз'ясненнями до Уповноваженого з антикорупційної діяльності ХДАДМ або Національного агентства з питань запобігання корупції.

3.6. У разі виявлення конфлікту інтересів, член академічної спільноти зобов'язаний негайно, але не пізніше двох робочих днів після виявлення, повідомити про це свого керівника або Уповноваженого з антикорупційної діяльності ХДАДМ.

3.7. Члени академічної спільноти повинні вживати всіх необхідних заходів для уникнення конфлікту інтересів.

3.8. Врегулювання конфлікту інтересів відбувається відповідно до Положення про порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та чинного антикорупційного законодавства.

3.9. Порушення положень цього розділу може призвести до дисциплінарних стягнень.

3.10. У разі виявлення фактів корупції або інших кримінальних правопорушень, матеріали передаються до правоохоронних органів.

4. ОБМЕЖЕННЯ В ОДЕРЖАННІ ПОДАРУНКІВ

4.1. Цей розділ встановлює певні обмеження на отримання подарунків членами академічної спільноти з метою запобігання корупції, конфлікту інтересів та забезпечення об'єктивності прийняття рішень.

4.2. Подарунки, які можуть вплинути на об'єктивність освітнього, наукового, творчого процесу є неприпустимими.

4.3. Членам академічної спільноти забороняється приймати подарунки, послуги або інші переваги від осіб або організацій, які мають або можуть мати ділові відносини з Академією або якщо це може вплинути на їхні професійні обов'язки.

4.4. Забороняється приймати подарунки в обмін на надання послуг, прийняття рішень або надання переваг.

4.5. Дозволено отримувати подарунки, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність, якщо вартість таких подарунків одноразово не перевищує 2 прожиткових мінімуми для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунку, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року не перевищує 4 прожиткових мінімуми для працездатних осіб, встановлених на 1 січня року, в якому прийнято подарунки.

4.6. Допускається отримання загальнодоступних знижок на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

4.7. Рішення, прийняті членом академічної спільноти щодо оцінювання студентів, розподілу академічних грантів, призначення на посади або інші рішення, на користь особи, від якої він чи її близькі особи отримали протягом останнього року подарунків, вважаються такими, що прийняті в умовах реального конфлікту інтересів.

5. ЕТИЧНІ ПРАВИЛА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗАКУПІВЕЛЬ

5.1. Академія здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг на основі принципів законності, відкритості, прозорості, добросовісної конкуренції, об'єктивності та неупередженості.

5.2. Усі учасники процедури закупівель повинні дотримуватися високих стандартів етичної поведінки та уникати будь-яких дій, які можуть призвести до

вчинення корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією.

5.3. Забороняється співпрацювати з компаніями, якщо бенефіціарним власником, керівником або іншою посадовою особою цієї компанії є член академічної спільноти або його/її близький родич.

5.4. Інформація про заплановані закупівлі, умови участі та результати закупівель є доступною для всіх зацікавлених сторін та розміщується у відкритому доступі.

5.5. Забороняється вимагати або приймати від постачальників будь-які подарунки, послуги або інші форми винагороди, які можуть вплинути на процес закупівлі.

5.6. Усі постачальники/ділові партнери, які мають намір співпрацювати з Академією, проходять антикорупційну перевірку, процедура якої визначається внутрішнім положенням.

6. НЕДИСКРИМІНАЦІЯ ТА РІВНОПРАВНІСТЬ

6.1. Академія визнає та поважає гідність кожної людини, незалежно від її віку, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, раси, етнічної приналежності, національності, релігії, інвалідності, соціального статусу.

6.2. Академія прагне створити інклюзивне та дружнє, сповнене повагою середовище, де кожен член академічної спільноти має рівні можливості для навчання, роботи та самореалізації.

6.3. Дискримінація в будь-якій формі є неприпустимою та суперечить цінностям Академії.

6.4. Забороняється будь-яка форма дискримінації, включаючи пряму та непряму дискримінацію, переслідування, віктимізацію та інші форми неправомірної поведінки.

6.5. Забороняється дискримінація під час прийому на навчання, працевлаштування, оцінювання знань, участі в заходах. Переведення, звільнення з роботи працівників та відрахування здобувачів вищої освіти здійснюється виключно на підставі їхніх результатів у виконанні службових або навчальних обов'язків.

6.6. Академія вживає заходів для усунення бар'єрів, які можуть перешкоджати рівній участі членів академічної спільноти в навчальному та робочому процесах.

6.7. Кожен член академічної спільноти несе відповідальність за дотримання принципів недискримінації та рівноправності:

6.8. З метою забезпечення прозорості, об'єктивності та дотримання академічної доброчесності, викладачам забороняється проводити індивідуальні консультації зі здобувачами освіти у неофіційних каналах зв'язку, зокрема через особисті телефонні дзвінки, приватні повідомлення у месенджерах або інші засоби комунікації, що не передбачають фіксації та відкритості спілкування.

6.9. Порушення положень цього розділу може призвести до дисциплінарних стягнень.

7. ЗАПОБІГАННЯ НЕПРАВОМІРНИЙ ПОВЕДІНЦІ СЕКСУАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ (ХАРАСМЕНТУ)

7.1. Кожен член академічної спільноти має право на повагу та захист від неправомірної поведінки сексуального характеру.

7.2. Неправомірна поведінка сексуального характеру включає, але не обмежується:

- систематичні словесні домагання (сексуальні жарти, коментарі, пропозиції).
- фізичні домагання (небажані дотики, обійми, поцілунки).
- візуальні домагання (показ непристойних зображень, відео).
- сексуальні домагання в електронній формі (надсилання непристойних повідомлень, зображень).
- тиск або примус до сексуальних стосунків.
- будь-яка інша поведінка, яка створює вороже або образливе ставлення.

7.3. Забороняється будь-яка форма неправомірної поведінки сексуального характеру, незалежно від того, чи вона вчинена в приміщеннях Академії, під час академічних заходів або в електронному просторі.

7.4. Забороняється використання службового становища для здійснення неправомірної поведінки сексуального характеру.

7.5. Кожен член академічної спільноти, який став жертвою неправомірної поведінки сексуального характеру, має право подати скаргу на ім'я ректора Академії.

7.6. Скарги можуть бути подані в письмовій або усній формі, а також з використанням електронної скриньки довіри Академії.

7.7. Академія забезпечує конфіденційність та захист осіб, які подали скарги. Розгляд скарг проводиться неупереджено та об'єктивно.

7.8. За результатами розгляду скарг можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення.

7.9. У разі виявлення фактів кримінальних правопорушень під час проведення службового розслідування, матеріали такого розслідування передаються до правоохоронних органів.

8. ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ АКАДЕМІЇ

8.1. Ресурси Академії надаються для забезпечення навчального, наукового та адміністративного процесів. Використання ресурсів повинно бути ефективним та відповідальним.

8.2. Не допускається використання ресурсів Академії для особистих цілей, комерційної вигоди або будь-яких інших дій, що не відповідають завданням Академії.

8.3. Члени академічної спільноти зобов'язані дбайливо ставитися до майна Академії, запобігати його пошкодженню або втраті.

8.4. Не допускається винесення майна Академії за її межі без відповідного дозволу.

8.5. Використання комп'ютерів, інтернету та інших інформаційних ресурсів Академії повинно здійснюватися з дотриманням принципів етичної поведінки, поваги до прав інтелектуальної власності та захисту конфіденційної інформації.

8.6. Не допускається використання інформаційних ресурсів Академії для розповсюдження шкідливого програмного забезпечення, здійснення кібератак

або інших незаконних дій. Не допускається несанкціонований доступ до інформаційних ресурсів Академії, а також використання без дозволу об'єктів, авторські права на які належать Академії.

8.7. Використання фінансових ресурсів Академії повинно здійснюватися прозоро, ефективно та відповідно до встановлених процедур. Не допускається нецільове використання фінансових ресурсів.

8.8. Порухення положень цього розділу може призвести до дисциплінарних стягнень.

8.9. У разі виявлення фактів кримінальних правопорушень, матеріали передаються до правоохоронних органів.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Цей Кодекс набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою Академії та введенням в дію наказом ректора.

9.2. У разі виникнення суперечностей між положеннями цього Кодексу та іншими внутрішніми актами Академії, положення цього Кодексу мають вищу юридичну силу.

9.3. У разі виникнення сумнівів щодо застосування положень цього Кодексу, члени академічної спільноти можуть звернутися за роз'ясненнями до свого безпосереднього керівника.

9.4. Внесення змін та доповнень до цього Кодексу здійснюється за рішенням Вченої ради Академії. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до цього Кодексу можуть бути подані будь-яким членом академічної спільноти.

Схвалено:

Провідний фахівець з антикорупційної діяльності

Начальник ВДПЗ

Голова первинної

профспілкової організації ХДАДМ

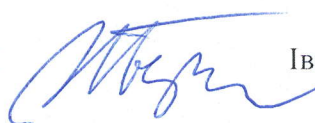
Т.в.о. голови студентського

парламенту ХДАДМ

Тетяна ДОЛИНСЬКА

Віталій УС

Іван БОНДАРЧУК

Аріна РЕЗЧЕНКО